Ügyszám: 666/P/2008-3.

[…]

Tisztelt […]!

Ön 2008. április 23-án kelt levelében beadvánnyal fordul az Adatvédelmi Biztos Irodájához és állásfoglalást kért a munkahelyi kamera-rendszerek működtetésével kapcsolatosan, melyről a következő általános állásfoglalás adható:

A személyes adatok védelméről és a közérdekű adatok nyilvánosságáról szóló 1992. évi LXIII. törvény (a továbbiakban: Avtv.) 3. § (1) bekezdése értelmében személyes adat akkor kezelhető, ha ahhoz az érintett személy hozzájárult, vagy ha azt törvény elrendelte.

Az Avtv. 2. § 1. pontja értelmében személyes adat bármely meghatározott (azonosított vagy azonosítható) természetes személlyel (a továbbiakban: érintett) kapcsolatba hozható adat, az adatból levonható, az érintettre vonatkozó következtetés. A személyes adat az adatkezelés során mindaddig megőrzi e minőségét, amíg kapcsolata az érintettel helyreállítható. A személy különösen akkor tekinthető azonosíthatónak, ha őt - közvetlenül vagy közvetve - név, azonosító jel, illetőleg egy vagy több, fizikai, fiziológiai, mentális, gazdasági, kulturális vagy szociális azonosságára jellemző tényező alapján azonosítani lehet.

Az Avtv. 2. § 9. pontja értelmében adatkezelés az alkalmazott eljárástól függetlenül az adatokon végzett bármely művelet vagy a műveletek összessége, így például gyűjtése, felvétele, rögzítése, rendszerezése, tárolása, megváltoztatása, felhasználása, továbbítása, nyilvánosságra hozatala, összehangolása vagy összekapcsolása, zárolása, törlése és megsemmisítése, valamint az adatok további felhasználásának megakadályozása. Adatkezelésnek számít a fénykép-, hang- vagy képfelvétel készítése, valamint a személy azonosítására alkalmas fizikai jellemzők (pl. ujj- vagy tenyérnyomat, DNS-minta, íriszkép) rögzítése is.

Az Avtv. 2. § 6. pontja értelmében hozzájárulás az érintett kívánságának önkéntes és határozott kinyilvánítása, amely megfelelő tájékoztatáson alapul, és amellyel félreérthetetlen beleegyezését adja a rá vonatkozó személyes adatok - teljes körű vagy egyes műveletekre kiterjedő – kezeléséhez.

A személy- és vagyonvédelmi, valamint a magánnyomozói tevékenység szabályairól szóló 2005. évi CXXXIII. törvényt (a továbbiakban: Vtv.) 26. és 28. §-ai felhatalmazást adnak a törvény hatálya alá tartozó személy- és vagyonőr számára arra, hogy magánterületen – ideértve annak a közönség számára nyilvános részeit is – elektronikus megfigyelő rendszert alkalmazzon. A megfigyelés és rögzítés akkor jogszerű, ha ahhoz az érintett kifejezetten hozzájárult. A hozzájárulás megadható azzal is, ha az érintett a megfigyelt területre a megfelelően elhelyezett ismertetés ellenére bemegy, kivéve, ha a körülményekből egyértelműen más következik (Vtv. 30. § (1)-(3) bek.). Az ismertetés tartalmi elemeit a Vtv. 28. § (2) bekezdése állapítja meg. A rögzített felvételeket a törvény alapján három munkanapig lehet tárolni.

E rendelkezésekkel kapcsolatban hangsúlyozni kívánom azt, hogy nem teremtenek jogalapot arra, hogy a munkáltató a kamerák használatával ellenőrizze a munkavállalói munkahelyi magatartását, munkavégzését.

Az Avtv. idézett rendelkezései alapján kialakult hazai adatvédelmi gyakorlat értelmében, munkahelyen kamera a munkavállaló munkavégzésének, illetőleg munkahelyi viselkedésének megfigyelése céljából nem helyezhető el olyan helyiségekben, amelyekben állandó munkavégzés folyik, ebből következően pedig, nem működtethető kamera irodákban, illetőleg munkahelyiségekben. Kivételt képeznek az olyan munkahelyiségek, ahol a munkavállaló élete és testi épsége veszélyben lehet, így kivételesen működtethető kamera szerelőcsarnokban, kohóban, ipari üzemekben vagy más, veszélyforrást tartalmazó létesítményekben. Hangsúlyoznom kell azonban azt, hogy – az Alkotmánybíróság gyakorlatából következően - csak abban az esetben működtethető kamera a munkavállalók élet- és testi épségének védelme céljából, ha a veszély ténylegesen fennáll és közvetlen, vagyis az eshetőleges veszély nem lehet alkotmányosan elfogadható adatkezelési cél. Semmilyen célból nem

lehet olyan helyiségekben kamerát elhelyezni és működtetni, amely a munkavállalók munkaközi pihenőjének elöltése céljából lett kijelölve, továbbá nem lehet kamerát elhelyezni öltözőkben, illemhelyiségekben, zuhanyzókban sem.

Indokolt esetben, így a munkahelyen tárolt, jelentős értéket képviselő eszközök, nyersanyagok, illetőleg egyéb értéktárgyak védelme céljából, a védelem szempontjából szükséges helyiségekben, így elsősorban raktárakban, és az azokhoz vezető folyosókon elhelyezhetők és működtethetők kamerák, azok működéséről azonban jól látható helyen és módon tájékoztatni kell az érintetteket. Olyan időszakban – így például munkaidőn kívül, hétvégéken, vagy ünnepnapokon - amikor a munkahelyen főszabály szerint senki nem tartózkodhat, vagyonvédelmi célból, a védelem szempontjából szükséges helyiségekben működtethető kamera, az általa továbbított képeket pedig rögzíteni lehet.

Kivételesen indokolt esetben – például pénztáraknál –, amikor az érintett érdeke egyértelműen megkívánja, kamera működtethető a védelem szempontjából szükséges helyiségben.

Ön levelében a munkahelyen elhelyezett kamera-rendszerekkel kapcsolatosan a következő kérdésekre kért választ:

1.) Abban az esetben, ha a kamerák elhelyezései vagyonvédelmi célt szolgálnak, és így az ajtókat figyelik csak, de ugyanakkor rögzítenek is, szükség van-e a munkavállalók hozzájárulásához (milyen formában: szóban, ráutaló magatartással, írásban), vagy elegendő csupán a munkavállalók megfelelő tájékoztatása. Ezeken a figyelt ajtókon természetesen ügyfelek is áthaladhatnak, így az ő esetükben rögzítő kamera esetén hogyan biztosítható a hozzájárulás?

A Vtv. 26. § (1) bekezdés e) pontja értelmében a vagyonőrzési feladatokat ellátó személy- és vagyonőr a megbízó közterületnek nem minősülő létesítményének őrzése során jogosult vagyonvédelmi biztonságtechnikai rendszert alkalmazni. Amennyiben a kamera-rendszert vagyonőr működteti, irányadóak rá a Vtv. kamera-rendszerre vonatkozó rendelkezései, így különösen a törvény 30. §- 31. §-ai.

A Vtv. vagyonőr alkalmazása esetén tehát jogalapot teremt képfelvételek rögzítésére, azonban a korábban ismertetett adatvédelmi gyakorlatnak megfelelően kell a kamera-rendszert működtetni. Amennyiben nem vagyonőr által kívánja az intézmény működtetője a vagyonvédelmi feladatokat ellátni, az adatkezelésnek csak az érintettek hozzájárulása teremthet jogalapot, azonban a rendszer kialakításánál azonban ebben az esetben is irányadónak kell tekinteni a Vtv. rendelkezéseit.

2.) Elhelyezhető-e figyelőkamera (rögzítő, vagy csak figyelő) biztonsági okokból a cég székhelyén olyan helyiségekben, ahol folyamatos munkavégzés folyik, jelen esetben a recepción, ahol természetesen ügyfelek is tartózkodnak. Ez esetben is a kamerák elhelyezése vagyonvédelmi célt szolgálna, nem a recepción dolgozó munkavállalók ellenőrzését.

Állandó munkavégzés területén csak kivételes esetekben helyezhető el kamera-rendszer, csak azokban az esetekben, amikor a munkavállaló érdekei azt indokolják, és ahhoz a munkavállaló önként hozzájárult. Beadványa ugyanakkor nem tartalmazott elegendő adatot arra vonatkozólag, hogy megállapítható legyen, az adatkezelés jogszerű kritériumai fennállnak-e, ezért a feltett kérdésre nem áll módomban választ adni.

3.) Szükséges-e a munkavállalók hozzájárulása abban az esetben, ha a kamerák nem rögzítik a képeket, csupán folyamatos megfigyelést szolgálják?

Az állásfoglalásomban korábban ismertetett adatvédelmi gyakorlat alapján, függetlenül arról, hogy a kamera-rendszer a képek rögzítésére alkalmas-e, állandó munkavégzés területén személyes adatok kezelésének kell tekinteni, melynek működésére minden esetben kiterjed az Avtv. hatálya.

Budapest, 2008. június 5.

Üdvözlettel,

az adatvédelmi biztos jogkörében eljárva:

Dr. Szabó Máté

az állampolgári jogok országgyűlési biztosa